אמתון

לטביה

חיו פעם איכר ואישתו ונולד להם בן. בן יפה וטוב, אך קטן. לא גדול מאמה, מהמרפק ועד כף היד. וכך גם קראו לו – אמתון.
כשאמתון התבגר אמר להורים "הגיע זמן שאכיר את עצמי, אמצא את דרכי בחיים. אם אשיג מה שדרוש אוכל לכם, הוריי, לעזור בעת זקנה.
ההורים נבהלו:
"הרי אתה קטן כל כך!"
"זאת לא בעייה!" אמר אמתון "יש לי ראש על הכתפיים ולא אלך לאבוד בשום מקום!"
אמר כך והלך.
הלך זמן רב עד שהדרך הגיעה לשולי יער רחוק, לא מוכר.

"מקום יפה" חשב אמתון "הגיע זמן לנוח קצת!"
והוא נשכב לרוחב הדרך לכל אורכו – אמה מראש ועד כפות רגליו, אמה מכפות רגליו ועד הראש. את

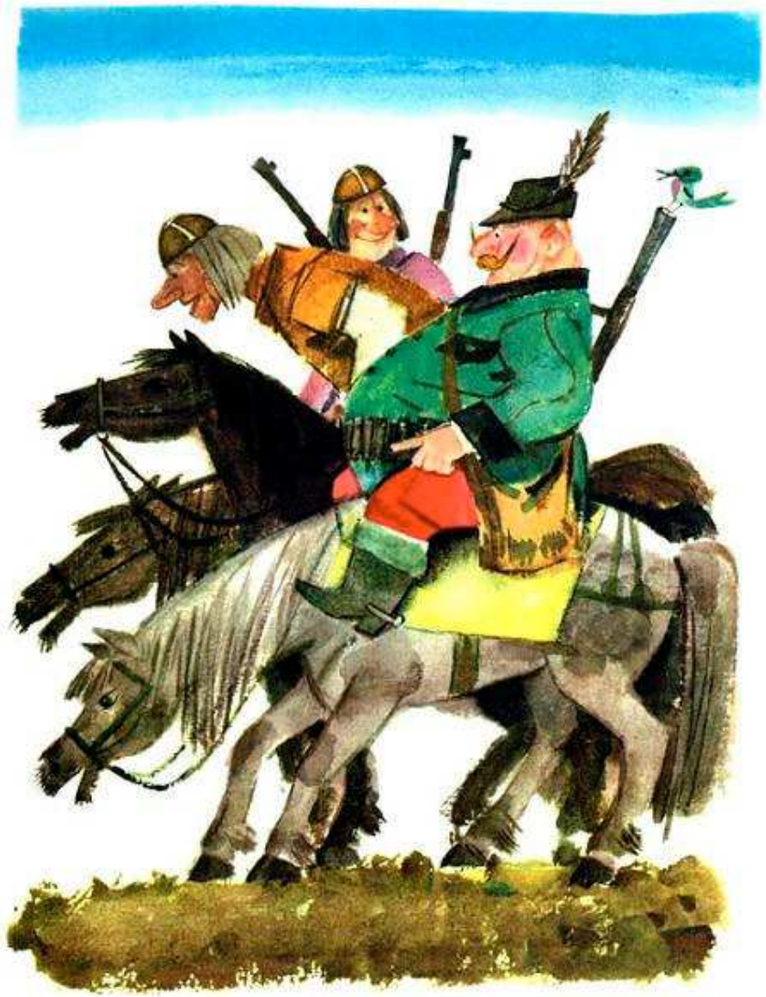

הכובע שם על פניו כדי להגן עליהן מהשמש, ונרדם.
ובאותו הזמן האדון, בעל הבית של השטחים האלה, יצא ליער לציד יחד עם הציידים שלו.

הם ראו את אמתון.
"הי אתה, צפרדעון! זוז מהדרך! למה נשכבת כאן?"
ואמתון כאילו לא שומע. ישן או לא ישן, אבל נושם עמוק ונוחר.
"אמרתי לך, זוז! שהארנבים ידקרו אתך!"
ואמתון לא זז, כאילו אין סביב איש.
"ראיתם גיבור?" אמר האדון "אולי נזיז אותו מהדרך בכוח? לא, מוטב להפחיד אותו כמו שצריך. ציידים שלי, תקעו לו באוזן עם הקרנות שלכם! עכשיו הוא יקפוץ! הבהלה שלו תשעשע אותנו!"
הציידים תקעו בקרנות מעל ראשו של אמתון!
ואז אמתון פתח את עיניו, התרגז, קם וקרא:
"מי העז להעיר אותי! עכשיו אחזיר לכם עד שתעופו כולכם מכאן!"
האדון והציידים כמעט והתפוצצו מרוב צחוק. כמה משעשע האיש הקטן!
"תזהר, גיבור. אחרינו ארנבת רצה. שים לב שהיא לא תדרוס אותך!"
"ארנבת" קרא אמתון "אני לא מפחד גם מכם וגם

מדוב לא אפחד. אתמודד איתו לבדי!"
האדון החזיק את בטנו מרוב צחוק.
"טוב מאוד!" אמר "אם אתה צייד כזה בלתי רגיל, הבה ונראה. לא רחוק מהבית שלי חי דוב במאורה. לא הצלחנו לצוד אותו. הוא גדול וחזק. אם תרצה, תהרוג את הדוב, או תביא אותו חי אלי לחצר. ואם תצליח - בקש מה שתרצה! אמלא כל משאלה! אני נותן לך על כך את מילת הכבוד שלי!"
"מסכים!" אמר אמתון "שמעתי כי יש לך בת, והיא יפה, חרוצה ונבונה. אהיה לך לחתן ולה אהיה לבעל טוב!"
"נו! נו!" צחק האדון "רק דע - אם לא תצליח להתגבר על הדוב, תקבל אצלי מנה כזו, שמאה שנים עוד תזכור!"
הלכו!
הביאו את אמתון אל מאורת הדוב ובעצמם הלכו הצדה, אחר כך עוד יותר רחוק, ובסוף העדיפו לחזור הביתה. אמתון נשאר לבדו.
כשאמתון ראה כבר שהוא לבד, שבר מעץ ענף ארוך, והתחיל לדגדג בו את הדוב שבמאורה.

בפעם הראשונה הדוב הרים ראש.
בפעם השניה הכה בכפה בענף.
בפעם השלישית קם וקפץ החוצה.
ובפעם רביעית.. פעם רביעית כבר לא הייתה. כי

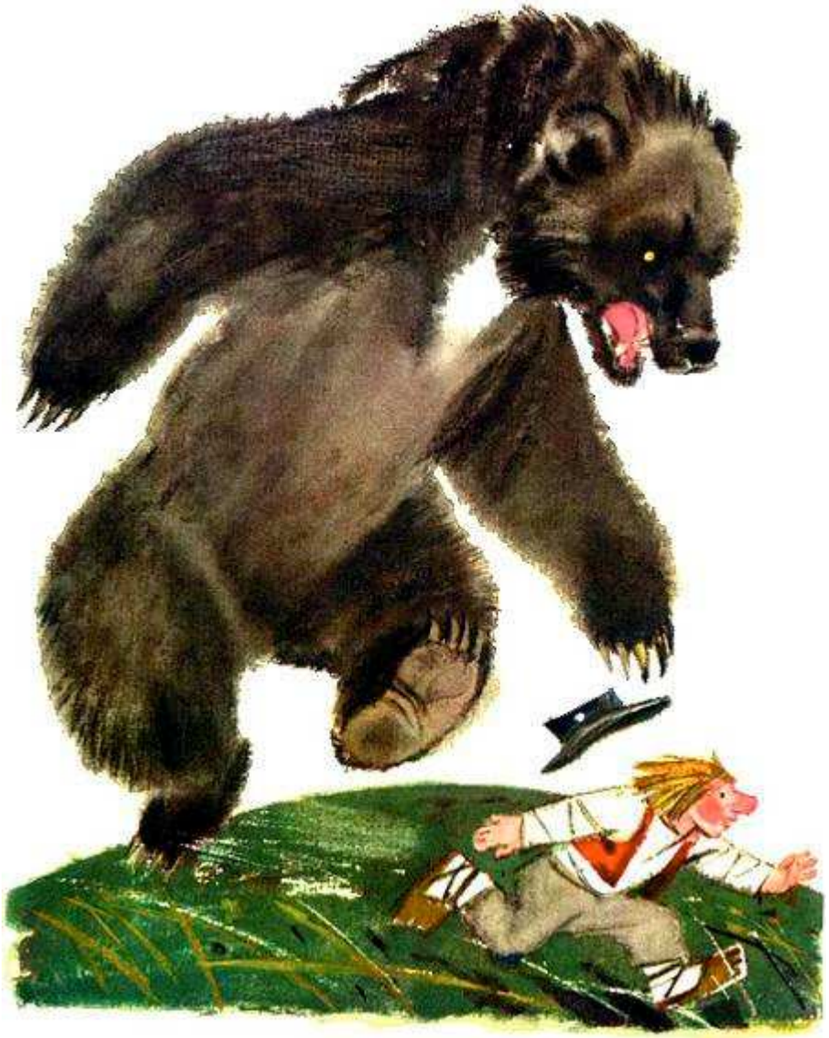

אמתון לא חיכה, התחיל לברוח והדוב, גדול, שעיר, מרוגז, רץ אחריו, נוהם, עד שהאדמה רועדת.
רץ אמתון אל החווה של האדון והדוב אחריו. עברו את הגדר ואמתון רץ ישר לתוך המחסן.
רק עבר אמתון את הסף, הסתתר אחרי החפצים שם, והדוב, מתוך תנופה, נכנס אחריו לתוך המחסן.
אמתון לא חיכה, רץ החוצה מהמחסן, סגר אחריו את הדלת וקורא לבעל הבית "אדון, הנה לך הדוב. קרא לבתך!"
האדון פשט ידיים בהשתוממות:
"איך התגברת עליו?"
"זה היה פשוט" אמר אמתון "לא רציתי להרוג אותו, אז תפסתי באוזניו והובלתי למחסן! וזה הכל!"
והבת של האדון לא מורידה את עינייה מאמתון - הנה איזה גיבור! ובעצמו בחור נחמד! והיא הסמיקה. וגם אמתון מביט עליה בחיבה.
אבל האדון לא מוכן להכנע.
"לא" אומר "זה לא מספיק. לא אתן לך את בתי עד שלא תכניע את שנים-עשר השודדים, שהתנחלו ביער שלי ולא נותנים לי מנוח. אם תגבור עליהם, תקבל את הנערה. ולא - אז לא!"
אמתון לא רצה לריב.
"טוב" אמר "ממילא, אם אני צריך לחיות בחווה הזו, מוטב שלא אסבול מהשודדים האלה."
והלך ליער, למקום הנסתר שבו השודדים היו מתאספים. בדרך אסף שקית אבנים.
הגיע, עלה על עץ, התיישב על ענף וחיכה.
באה חצות לילה ולמקום הגיעו שנים-עשר השודדים. אחד בעל עין אחת, שני פוזל, שלישי שמן כמו חבית, רביעי דק כמו עמוד..
הם התיישבו תחת העץ והתחילו לחלק ביניהם את שלל השדידה, לשתות יין, לנפנף בידיים, לצעוק, ולריב בקולות צרודים כמו קרקור עורבים.
אמתון ראה מי מהם המנהיג, האטאמאן, לקח אבן קטנה וזרק אותה בראש.
"מי העז?" קרא האטאמאן "מי היכה אותי? מיד אהרוג אותו!"
בינתיים עלה הירח ואמתון יכול היה לראות הכל

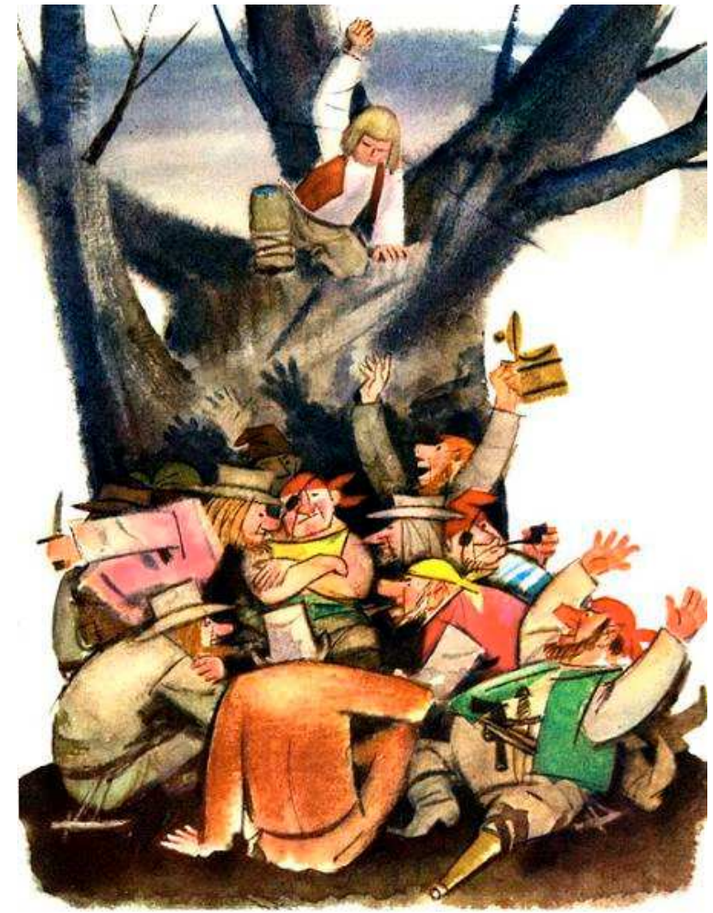

שנעשה תחת העץ. אבל בעצמו הוא ישב בצל העלים ולא ניתן היה להבחין בו, גם כי היה קטן.
ואז זרק אבן שניה.
האטאמאן קפץ והיכה את השודד שישב לידו! וזה נרעד והתנפל על האטאמאן.
אמתון לא חיכה יותר ושוב זרק אבן. ואחר כך עוד אחת.
השודדים קפצו כולם על רגליהם. מי שהיה לו סכין, הוציא אותה, אחר הוציא אקדח. ואז אמתון זרק עליהם את שאר האבנים!
אז התחילה מהומה של ממש. הסכינים הבהיקו, האקדחים ירו, השודדים צעקו...
הם נלחמו ביניהם, אחד עם השני, עד שנהרגו כולם. ואז אמתון ירד מהעץ וחזר לחווה, לאדון.

"את המשימה שלי קיימתי! מה שביקשת – ביצעתי!"
באו המשרתים אל האדון ומספרים שראו ביער את כל שנים-עשר השודדים הרוגים.

"איך עשית זאת?" השתומם האדון "אתה קטן כמו אמה, איך הרגת את השודדים האלה?"
ואמתון רק צוחק:
"פשוט מאוד" אומר "אחד בסטירה, שני באגרוף, לזה בראש ולשני בצוואר. לשניים דפקתי ראשים זה בזה! ואם תרצה לדעת - הכוח הוא בכך: צריך אומץ, ואם יש גם תבונה, אז עוד יותר טוב."
האדון רצה לתת לאמתון עוד משימה קשה אחד, אבל הבת שלו התערבה:
"אבא! אבא! עזוב את אמתון. הרי הוא קטן כזה!"
האדון התרכך. הוא שקל ונזכר שנתן את מילת הכבוד שלו. הבטיח לתת את הבת כשאמתון יגבור על הדוב. וזה עוד שנים-עשר שודדים הרג!
"טוב" אמר "שיהיה כפי שהבטחתי. לא אחזור ממילת כבוד שלי."
ומסר את בתו לאמתון לאישה.
הנה שמחה גדולה. ואיפה ששמחה שם גם טוב לחיות.